

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(783)

59. posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
w dniu 18 marca 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (*druk senacki nr 491, druki sejmowe nr 1665 i 1705*).

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 36)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Leon Kieres)

Przewodniczący Leon Kieres:

Otwieram pięćdziesiąte dziewiąte posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych.

(Głos z sali: Nie, pięćdziesiąte dziewiąte było, gdy mieliśmy ambasadora...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak, pięćdziesiąte dziewiąte, dobrze.

Witam serdecznie pana Janusza Łackiego, zastępcę dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w MSZ, pana Macieja Krycha, naczelnika w Departamencie Konsularnym i Polonii w MSZ oraz pana Piotra Stachańczyka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, który dzisiaj towarzyszy nam od wielu godzin. Jeszcze raz witam pana ministra, pana dyrektora i pana naczelnika, a także panią Iwonę Kozerę z Biura Legislacyjnego.

Mamy, proszę państwa, jeden punkt porządku obrad. Tytuł ustawy jest długi: rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku; druki sejmowe nr 1665 i 1705, druk senacki nr 491.

Bardzo proszę pana dyrektora Łackiego o przedstawienie projektu ustawy.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych**

Janusz Łacki:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przedłożona do ratyfikacji umowa wraz z protokołem zmieniającym wprowadza ułatwienia w przekraczaniu granicy polsko-ukraińskiej przez mieszkańców strefy przygranicznej. Ma ona na celu ułatwienie wzajemnych kontaktów między mieszkańcami oraz rozwój różnych dziedzin współpracy przygranicznej. Postanowienia umowy określają zasady małego ruchu granicznego między obu krajami, Polską i Ukrainą, zasady i czas pobytu w strefie przygranicznej, tryb i warunki wydawania zezwoleń na przekraczanie granicy, wysokość opłat za wydanie zezwolenia, a także sankcje stosowane w wypadku naruszenia zasad małego ruchu granicznego.

Umowa opiera się na rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1931 z 20 grudnia 2006 r., które ustanawia przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich. Umowa została podpisana w Kijowie 28 marca 2008 r., jednak już po jej podpisaniu zaistniała potrzeba wprowadzenia zmiany – na skutek opinii otrzymanych z Komisji Europejskiej – w części dotyczącej zakresu strefy przygranicznej. Początkowo przyjęto, że strefa przygraniczna będzie obejmowała pas 50 km po obu stronach granicy, a zatem wszystkie miejscowości zarówno po stronie ukraińskiej, jak i po stronie polskiej, które wchodziły w zakres tego pasa, miały być objęte małym ruchem granicznym. Na skutek opinii Komisji Europejskiej konieczne było zwięźenie tej strefy zgodnie z tak zwaną zasadą trzydzieści plus. Oznacza to, że w skład strefy przygranicznej wejdą po stronie polskiej gminy z województw lubelskiego i podkarpackiego – w sumie będzie to tysiąc pięćset siedemdziesiąt pięć miejscowości zamieszkiwanych przez blisko siedemset tysięcy mieszkańców – a po stronie ukraińskiej gminy z obwodów wołyńskiego, lwowskiego i zakarpackiego, obejmujące tysiąc sto siedem miejscowości, które zamieszkuje około miliona mieszkańców.

(Senator Janusz Rachoń: Łącznie z miastem Lwowem?)

Nie, Lwów leży grubo powyżej 50 km, w żaden więc sposób nie mógł być objęty tą strefą. Zgodnie z tymi zasadami do strefy mogły wejść tylko te jednostki podziału administracyjnego – i tutaj wybrano gminy – których granice rozpoczynały się na granicy państwowej i które nie przekraczały linii 30 km. Gminy, które rozpoczynały się przed linią 30 km, a ich granice sięgały poza tę linię, również mogły być tu włączone, żeby sztucznie nie dzielić poszczególnych gmin, ale w żadnym wypadku granice tych jednostek nie mogły wykroczyć poza linię 50 km.

Dodam, że przekraczanie granicy w oparciu o tę umowę będzie się odbywało na podstawie zezwolenia. Zezwolenie to będzie początkowo wydawane na dwa lata i jeżeli obywatel polski lub ukraiński nie popełni w tym czasie jakichś wykroczeń, to następne zezwolenie będzie mogło być wydane już na pięć lat. Koszt zezwolenia będzie wynosił 20 euro.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zezwolenia, tak. Wnioski będą przyjmowały polskie konsulaty.

Zgodnie z umową z opłaty tej będą zwolnione osoby niepełnosprawne, emeryci, renciści oraz osoby niepełnoletnie do osiemnastego roku życia. Jak wspomniałem, po stronie ukraińskiej uprawnionych do korzystania z dobrodziejstw małego ruchu granicznego będzie około miliona mieszkańców. Przy założeniu, że z tej formy przekraczania granicy będzie chciało skorzystać około trzystu tysięcy osób, i przy opłacie 20 euro za zezwolenie można liczyć na wpływy do budżetu państwa w wysokości 6 milionów euro. Taki jest tu szacunek skutków finansowych.

Może powiem krótko na temat spraw proceduralnych. Proponowanym trybem ratyfikacji jest ratyfikacja za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Tutaj mamy do czynienia z sytuacją, że umowa i protokół zmieniający dotyczą przede wszystkim spraw regulowanych w ustawie o cudzoziemcach. W związku z tym zwracamy się do Wysokiej Komisji i Wysokiej Izby o poparcie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję.

Pan minister Stachańczyk chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Stachańczyk:**

Ja, Panie Przewodniczący, chciałbym tylko dodać, że resort spraw wewnętrznych i administracji odpowiadał za przygotowanie w ustawie o cudzoziemcach zmian, które zapewniają funkcjonowanie małego ruchu granicznego. Instytucja ta jest oparta na trzech aktach prawnych równocześnie, to znaczy na rozporządzeniu nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz na przepisach wewnętrznych: ustawie o cudzoziemcach, której zmiana w tym zakresie weszła w życie 1 stycznia bieżącego roku, i umowie wraz z protokołem. Dopiero te trzy akty stanowią całość i dzięki nim ustawę przygotowano, uchwalono oraz wdrożono.

Odpowiadamy również za wykonanie zezwoleń. Będą one wydawane przez władze polskie w formie kart zbliżonych do dowodu osobistego. Zarówno sieci informatyczne, jak i urzędnicy do produkcji zezwoleń są przygotowane, materiały zostały zakupione, tak że gdy umowa wejdzie w życie – a pragnę zauważyć, że to zależy nie tylko od nas, ale także od sprawności działania władz ukraińskich, bo mimo różnych zapewnień proces ratyfikacji tej umowy po stronie ukraińskiej jeszcze się nie zakończył – to resort spraw wewnętrznych będzie gotowy do wykonywania postanowień tego porozumienia.

Przewodniczący Leon Kieres:

Bardzo dziękuję.
Otwieram dyskusję.
Pan senator Rachoń.

Senator Janusz Rachoń:

Ja mam jedno pytanie: czy posiadacz Karty Polaka ma jakiegokolwiek przywileje, korzyści w zakresie tego małego ruchu granicznego, czy musi normalnie starać się o ten dokument – nie pamiętam, jak on się nazywa – i płacić 20 euro?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Piotr Stachańczyk:**

Musi, dlatego że to się opiera na rozporządzeniu. O tym, komu można przyznać Kartę Polaka i jakie są w tym zakresie uprawnienia, przesądza rozporządzenie nr 1931/2006, a ono w żaden sposób nie odnosi się do posiadaczy kart, niezależnie od tego, czy jest to Karta Węgry czy Karta Polaka, nie różnicuje ludzi z punktu widzenia narodowościowego. Taka w tym wypadku rządzi reguła, z tym że nie przypuszczamy, żeby tutaj było większe zainteresowanie, dlatego że posiadacz Karty Polaka dostaje za darmo polską wizę, która upoważnia go do wjazdu na teren całego kraju.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Na rok. Tutaj co prawda są dwa lata, ale teren jest ograniczony do 30 km plus od granicy z przepisem prawa o cudzoziemcach, który mówi, że w przypadku przekro-

czenia tej granicy i złapania człowieka poza nią naraża się on na wydalenie i inne konsekwencje. Nie sędzę więc, żeby w tym układzie posiadacze Karty Polaka byli tym zainteresowani. To jest instytucja raczej dla mieszkających na terenie pogranicza Ukraińców, którzy uważają, że załatwianie wizy trwa długo i kosztuje ona znacznie więcej. Dlatego chcieliby przyjeżdżać na polskie pogranicze taniej i szybciej.

Przewodniczący Leon Kieres:

Dziękuję.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma.

Czy jest w takim razie zgoda Wysokiej Komisji na przyjęcie ustawy i rekomendowanie jej ratyfikacji?

Kto jest za? (5)

Jednogłośnie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeszcze wybór senatora sprawozdawcy. Kto był sprawozdawcą tej ustawy? Pan senator Grubski jest zainteresowany.

Czy jest ktoś przeciw? Jeśli nie, to senator Grubski podejmie się obowiązków sprawozdawcy. Nikt nie jest przeciw. Dziękuję.

Zamykam posiedzenie.

Dziękuję zaproszonym gościom i państwu za udział w posiedzeniu komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 47)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851